

NYING

MEDLEMSBREV FÖR GUSTAF SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Kring Gustaf Schröders

NYING

I detta
nummer:

*POEM förlag ger
ut årsboken Mina
jaktkamrater 2007*

Dalaförlaget var det som vågade satsa första gången när planerna på en årsbok började ta form. Sedan var det Hällefors Tryckeri som förde stafettpinnen vidare. Nu blir det POEM Förlag som ger sig i kast med årsboken. Läs mer om årsboken på sidan 2.

*Kultur på tio-
milaskogen*

En stor kulturhändelse drabbade Dalarna i somras. Sällskapet fanns givetvis på plats. Läs på sidan 3.

*God Jul och
Gott Nytt År*

Styrelsen vill önska alla medlemmar en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År.

Skyltat på Finnberget och Siljansfors

Skyltar nummer sex och sju har kommit på plats. Nummer sex hamnade på Siljansfors (överst) och nummer sju på Finnberget.

Läs på sid. 4-5.

Nu får vi möta Gustafs jaktkamrater...

Aterutgivningen av Gustaf Schröders böcker har blivit en viktig uppgift för Sällskapet.

Efter fjorton nyutgåvor ser nog alla medlemmar detta som en självklar uppgift, men i början var detta ett projekt som vi nästan inte vågade drömma om.

Det var entusiasten, boktryckaren och förläggaren **Göte Pettersson i Malung**, som såg till att det ändå blev en bok 1991.

Han gjorde det med den intensitet och spontanitet som präglade Göte.

Han kom helt enkelt till vårt årsmöte med en färdig bok och tyckte att vi skulle ge ut den som årsbok!

Göte lovade trycka och svara för finanserna, och vi behövde bara köpa det antal som motsvarade vår medlemsskara.

På så vis tillkom Vildmarksliv, märkligt nog den sista boken som Gustaf skrev, när han hade krafterna kvar för detta. Märkligt på så vis att vi började med sista boken.

Men vi hade ju ingen plan fastlagd för nyutgåvorna, utan

vi fick se till att surfa med när en sponsor, Dalaförlaget, lovade fixa en bok.

Så började det och alla tyckte att detta var en lysande idé och medlemmarna fick god valuta för sin medlemsavgift.

Göte lovade fixa bok nummer två, som blev Örjan Kajland och hans pojkar. Också detta ett genialiskt drag, eftersom den boken tillhörde de mest eftersökta böckerna av Gustaf Schröder.

Sedan rullade det på. När Göte inte längre orkade blev det **Göran Bergman i Malung** som tog ansvaret för att böckerna fortsatt kom ut hos Dalaförlaget.

När strukturförändringarna drog fram över tryckbranschen fick vi se oss om efter nya möjligheter att trycka vår bok.

Det blev vår kulturintresserade styrelseledamot **Hans-Erik Haraldsson i Grythyttan** som tog över och kunde med stöd av **Hällefors Tryckeri** fortsätta få ut vår årsbok.

Nu är det dags igen att låta stafettpippen vandra och nu blir

det **POEM Förlag i Värmland** som skall ge ut årsboken.

Förändringen kommer inte att märkas, varken på årsboken, innehållet eller möjligheterna att vi skall kunna fortsätta med våra nyutgåvor.

Årsboken 2007 blir Mina jaktkamrater, som utkom 1905 första gången.

Detta är på många vis en intressant bok, eftersom den porträtterar ett antal färgstarka profiler som Gustaf mött under sina jakter.

Här finns även en spännande jakt beskriven, när han som 12-åring bodde på Hillringsbergs Bruk i västra Värmland och fick följa med på harjakt.

Det är förresten den berättelsen som vi valt ett stycke ur i vår julberättelse i det här numret.

Med andra ord en försmak av det som kommer i maj, när årsboken distribueras till våra medlemmar.

Så här i december månad är det mycket att stöka med, men ändå hoppas vi alla att det skall bli en stund över för avkoppling och tillfälle att göra något vi länge gått och hoppats på.

För många av oss hoppas vi få tid att plocka fram en bok av Gustaf Schröder och låta honom ta oss med ut i markerna på spännande upplevelser, mustiga jakter och läsa härliga levnads-skildringar av människor ute i de bygder där Gustaf drog fram.

Njut av denne fenomenale författare.

Slutligen en uppmaning till Salla medlemmar att rannsaka sitt minne och kontrollera om ni har betalat årsavgiften. Annars är det hög tid att göra detta. 210 kronor kostar det.

God Jul önskar sekreteraren.

Olav Gustaf Gullén

NYING är medlemsbrev för Gustaf Schröder-Sällskapet

Utgivare: Sällskapets sekreterare
Per-Olof Lönnroth,
Tel. 0571-341 20 Fax: 0571-341 71.
Ordförande: Lars Mebius
Tel. 0570-502 20
Kassör: Ulla Haraldsson
Tel. 0591-145 17.

Postadress: Box 133, 671 23 ARVIKA
Gustaf Schröder-Sällskapets postgirokonto:
464 56 93 - 5.
E-post: gustaf.schroder@poem.se
Tryck: Arvika Grafiska, Arvika
ISSN 1102-8238
Produktion: POEM Förlag, Arvika

Kulturdagar i tiomila- skogen

Här några bilder från den stora kulturhändelsen Finnmarksdagarna i somras.

Göran Bergman passade på att marknadsföra Gustaf Schröder-Sällskapet i "Spik Julius" fjös.

Göran vill tacka Mats Karlsson med familj för att vi fick vara på deras finntorp Lövfallet!

Det blev några framgångsrika dagar för Sällskapet, eftersom Göran lyckades värva tio nya medlemmar.

Något som vi givetvis är mycket tacksamma över i Sällskapet och vi hoppas nu att de nya medlemmarna skall trivas.

Vår medlem Ulla Dölhed och Göran Bergman i fjöset som en gång "Spik-Julius" använde. För dagen marknadsplats för Gustaf Schröder-Sällskapet.

Siljansfors har fått Schrödersskylt nr 6

Siljansfors var en av de sista anhalterna för Gustaf Schröder innan han lämnade Dalarna för att återvända till Värmland.

Det var här han tänkte slå sig på att bli bonde, men det var ett försök som inte slutade så lyck-

ligt. Gustafs förmåga att lyckas som bonde var nog ganska begränsad och detta insåg han snart själv.

Idag är Siljansfors Herrgård ett bostadshus för flera familjer och byggnaden har nu fått en

minnesskylt som skall påminna dagens besökare om den historia som finns bakom denna byggnad.

Jan Andersson på Sollerön såg till att skylten kom upp sommaren 2006. Han har också tagit bilderna.

Här poserar dagens ägare och bosatta på Siljansfors: Fr.v Inga-Britt Hansson, Bengt och Anna-Karin (Kaj) Hansson, Arne (sittande) och Rut Hansson.

... och Finnberget fick nummer 7

Finnberget imponerade på Gustaf Schröder när han första gången kom till denna högt belägna plats i Orsa Besparings-skog.

Gustaf var ute på projektering av en flottled på Ore älv, några mil bort.

Gustaf hade dock hört talas om denna stora gård, som låg långt avsides i skogen.

När han kom hit blev han snart bekant med ägaren och detta ledde så småningom till att Gustaf blev ägare av gården.

Lösningen var tillfällig, tänkte Gustaf, som skulle ta hand om gården, när den tidigare ägaren skulle åka till Amerika.

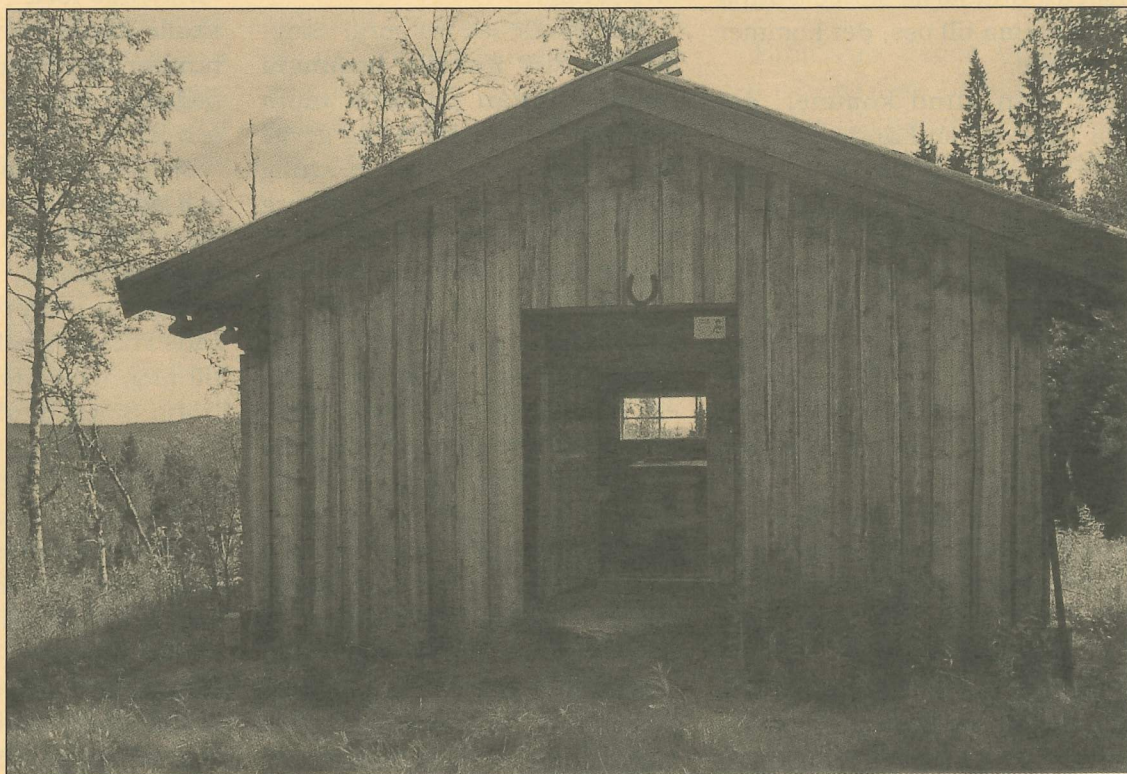
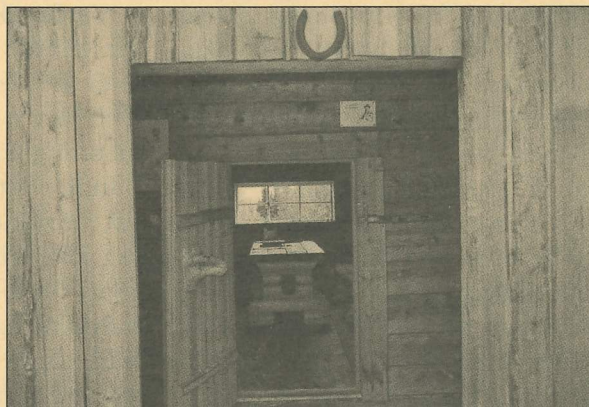
I Gustafs löfte ingick också att han lovade sälja tillbaka gården, om Amerikaresenären återvände inom rimlig tid.

Finnberget var som sagt

imponerande där det låg på sluttningen. Här fanns inte mindre än 30-talet byggnader utspridda och detta måste ha varit en bidragande orsak till att Gustaf Schröder blev så imponerad av Finnberget.

Runt den gamla Finngården norr om Noppikoski finns också många skräp. Inte minst om en av männen på gården, Lill-Amund.

Nu har platsen fått sin skylt, nummer sju. Ingemar Gustavsson såg till att skylten kom på plats och tog bilderna, sommaren 2006.

Det finns bara en byggnad vid Finnberget idag och där placerades skylten.

EN MINNESVÅRD JAKT

Årets julberättelse är hämtad ur boken *Mina jaktkamrater och kapitlet om Per Gustaf Ullsten på Hillringsberg*. Läs hela kapitlet i den kommande årsboken!

Natt hade det under tiden blivit. Fåglarna hade tystnat, men mörkare var det dock ej, än att man kunde tämligen bra se att skjuta.

Varåt jag skulle gå, visste jag icke, varför jag blev kvar där jag var, under hopp om att haren skulle komma ut på svedjan. Men som jag fåfängt väntade att detta skulle hända, gick jag slutligen längre upp i höjden och fann där en ännu större svedja, invid vilken jag upptäckte herr Forsberg. Då hundarna drevo ett gott stycke borta ifrån oss, skyndade jag fram till honom. Jag måste erkänna, att jag tyckte hundarna nu drivit haren så länge, att de snart skulle tröttna och komma till oss, så vi fingo gå hem; det var väl snart morgon och ljust igen. »Ja», menade herr Forsberg till svar på dessa mina reflexioner, »nog är det morgon och ljust igen, det har du rätt i, men att hundarna skulle tröttna och komma till oss, det kommer ej att ske.

Att min hund kommer, det tror jag nog kan hända, men att Ullstens hundar släppa en hare en vacker fuktig sommarnatt, det vet jag av erfarenhet att de icke göra. Gå du nu bort i andra ändan av svedjan och stå där, ty både här och där har haren gått förut, och på ettdera stället kommer han förr eller senare. Stå kvar du, snart kommer solen och värmer dig.»

Jag gjorde som han sade och blev kvar på min plats, men solvärmen var dock ganska onödig, ty varm var jag nog förut, men nog skulle solen i alla fall bli välkommen, och välkommen blev den också; men då det började ljusna, hade haren redan gått

förbi mig en bit inne i skogen, och nu var han på väg utför höjden mot samma plats, där hundarna fått upp honom. Forsberg tecknade nu åt mig, att jag skulle stå kvar, men själv skyndade han efter hundarna.

Knappast hade han lämnat svedjan, förrän de första solstrålarna belyste sveden och kort därefter fick jag se haren komma hoppande rakt fram emot den plats, där Forsberg nyss stått, och där satte han sig ock.

Varför skulle Forsberg lämnat sin plats? Nu skulle haren gå över höjden igen och sedan... Det blev med ens slut på mina gissningar, ty haren kom hoppande rakt åt mig till, och hjärtat började klappa, under det jag icke kunde taga mina ögon ifrån honom. Men – det var för märkvärdigt – ett, tu, tre gjorde han några långa hopp och lade sig sedan ned mellan några höga ormbunkar.

Hur skulle jag nu göra? Smyga mig dit? Kanske skrämma honom, innan jag kom inom skotthåll? Hur skulle jag göra? Diana blev nu emellertid synlig på svedjan just där Forsberg stått, och på Krans' skall hörde jag, att denne var henne i hälarerna och drev, som det hette, »för full hals». Diana gav däremot ej ett gläfs ifrån sig, men kom som ett yrväder sättande över fallet, följande harens spår, dit han skuttat in bland ormbunkarna. Som ett »jehu» var Diana där, jag såg haren hoppa högt upp och Diana likaså. Ej ett ljud hörde jag, men jag såg Diana komma ut på slätten med haren i mun. Hon släppte den där och gav honom några bett, varpå hon kastade sig på marken. Där fann Krans

henne. Även han gav haren ett par bett och sedan kastade även han sig på marken, och då hade även jag i några språng hunnit dit. Fick så fatt haren och ropade »alles todt» så mycket jag förmådde, men icke förty hörde Forsberg mig icke. Det gick om en god stund, under det jag fortfor att ropa, innan han svarade mig. Så kom han då äntligen fram till mig och frågade varför jag gastade och skrek.

»Har hundarna gått över höjden igen?» slutade han.

»Nej», svarade jag, »här är både hundar och hare.»

Då han kom fram till mig, hade han sin hund »Sparong» med sig, men det var icke mycket med hunden, han var trött och gick med hängande svans och lutande huvud.

»Jaså», sade Forsberg, »haren gick ut på svedjan, han var nog trött, stackarn. Jag hade nog tänkt det förut, att hundarna skulle knipa haren, ty Ullstens hundar ha ej sin make. Har du någonsin hört ett så långvarigt och jämnt hardrev som detta?»

Nej, det hade jag då aldrig gjort och jag tror inte att jag sedermera blev i tillfälle att vara med om något liknande.

»Sätt nu kopplet på Krans», sade Forsberg och kastade detta till mig, »eljest får min stackars trötta Sparong stryk av honom. Vi skola nu öppna båda hararna och låta hundarna få sin del av dem. Jag vet mig aldrig ha sett en stor hanhare som denna», sade Forsberg och lyfte haren upp och ned, alldeles som han skulle väga den, »och aldrig så lång heller, det skall just vara dessa båda hundar, som kan jaga en sådan trött.

Önskar Ullsten varit med oss, så han fått höra dem.»

Sedan haren var öppnad och på jägarmanér pyntad, trodde jag, vi skulle gå raka vägen hem, emedan jag insåg, att hundarna skulle vara alldeles uttröttade, men Forsberg var av en annan mening och förklarade, att vi fortfarande skulle hålla oss uppe på höjden och gå åt sidan, det bleve i alla fall närmare för oss än att traska av mot norr runt Sulviken; för övrigt kunde jag vara säker på att vi snart i denna vackra tidiga morgon skulle ha en annan hare på benen. Min mening var emellertid alltjämt, att hundarna voro trötta, och jag ansåg därför, att vi borde gå ned till viken och där få någon som rodde oss över, vi skulle på så sätt snart vara hemma.

»Jaså, jag förstår», skrattade då Forsberg, »det är du som är trött, men få hundarna upp, så ska du se att du ej är trött längre.

»Poj upp!» ropade han därpå åt hunden. Vid detta hans rop lunkade såväl Diana som Krans av mot söder, ditåt vi börjat ställa våra steg. Jag kan ej säga, att de drogo av med fart, men inom kort voro de dock försvunna i skogen. Sparong däremot blev kvar hos oss och blev modstulen efter. »Du är en stackare», sade Forsberg till honom, »som icke kan hålla ut, men det finns nog flera som i likhet med dig ej kan följa Ullstens hundar.»

Så gingo vi framåt en stund utan att varken se eller höra våra hundar, och det började bli varmt, varför vi slog oss ned på ett litet svedjefall för att vila. Men den vilan blev ganska kort, ty nästan genast vi satt oss ned, fingo vi höra hundarna på en gång. Det bar av nedåt höjden.

»Vi bli kvar häruppe», tillrådde Forsberg, »haren buktar nog hitåt», förmodade han. »Stå kvar här, jag går söder ut.» Detta var

ganska klokt av Forsberg, ty jag hörde strax därefter, hur hundarna togo samma riktning för att kort därefter komma uppåt höjden.

Jag hade väntat få höra Forsberg skjuta, men därav tycktes ej bliva något, ty nu voro hundarna redan uppe på högsta höjden, och med glädje och förhoppningar hörde jag dem komma åt mig till. Drevet gick med liv och lust, ty nu var även Sparong med dem. Snart började mitt tolvåriga hjärta att bulta hörbart, och det saktade sig nog ej heller, då haren blev synlig i svedjan med kurs åt mig och med en fart, som ej gav tid till lång överläggning. Pang! Så hoppade haren högt i vädret och låg så stilla.

»Pojkar ha då en alldeles särdeles tur», sade Forsberg, som varm och andfådd i detsamma kom ut på fallet. »Men du sköt väl bom?» förmodade han skratande och retsamt, ty nog tror jag han sett harens höga hopp och troligen även såg var han låg. Jag behövde ej svara på hans fråga, ty med några skutt hade jag hunnit dit, där haren låg, och glömde ingalunda att hugga fatt i och lyfta den högt upp för att visa att jag sannerligen icke var den som bommade, ej heller glömde jag att ganska ljudligt förkunna min glädje.

»Ja, det var ju en liten bra jakt», sade herr Ullsten, då vi kommit hem och redogjort för vad vi uträttat, »och du har skjutit två harar», sade han, vändande sig till mig.

»Ja», sade Forsberg, »pojksvalpar ha alltid tur, man borde aldrig låta dem gå med på jakt.»

»Så sade de också åt mig, då jag först kom till Svaneholm», sade herr Ullsten skrattande. »Men låt mig nu se, hur du farit fram med bössan.» Därmed tog han den ifrån mig och synade den rätt noggrant, och då intet fel kunde upptäckas, lämnade

han mig den åter, och sade därefter till Forsberg, att han var viss om att jag gladde mig mera åt denna jakt än Forsberg skulle gjort om han fått skjuta ett helt tjog harar.

»Var du säker om att jag blir i tillfälle att få göra så», sade denne, »då jag snart reser upp till Järnskog och Skillingmark. Där finns så många harar, att jag kan skjuta snart sagt så många jag vill ensamt för Sparong, men hade jag dina hundar, skulle jag kunna skjuta ännu flera. Du får allt söka ställa så till, att du kommer till mig i höst», tillade han.

»Vi få se!» sade Ullsten. »Men för övrigt finns det nog harar här också.»

Det var ju givet, att min goda tur på sista jakten skulle pigga upp mig betydligt, men ledsamt nog tycktes det ej bliva någon vidare jakt av, sedan herr Forsberg hade rest, varför jag också allt emellanåt fann mig föranlåten att i detta avseende hos Ullsten göra påminnelser, och en morgon just i daggryningen tog jag mod till mig och väckte Ullsten och frågade honom, om vi ej nu kunde få gå till skogen.

Efter den dagen begagnade jag alla möjliga tillfällen till att komma till skogen, men hade ingen särdeles god tur där, varför jag ofta sökte få Ullsten med mig. Svaret blev som vanligt: »Vi få se», och då jag en gång frågade honom, hur han kunnat få så ypperliga hundar, då han så sällan gick ut med dem, svarade han, att det icke var så förr. »Jag var i många år lika skogstokig som du. En tid bodde jag i Gillberga hos mina släktingar, prosten Lignell, och då jagade jag var dag året om. Det året fick jag 'Diana'. Hon har upplärt 'Krans', som jag fått av kapten Naucrér och nu få de gemensamt lära 'Pärla'. Du får taga henne med, om jag ej kan följa med dig.

Avsändare:
Gustaf Schröder-Sällskapet
Box 133
671 23 ARVIKA

B

Schröder på bokmässan i Karlstad!

Gustaf Schröder-Sällskapet har varit på Bokmässan i Karlstad i flera år.

I år kunde ordföranden **Lars Mebius och hans fru Birgitta** glädjas över ett stort intresse för Schröder bland mässbesökarna under de två dagar som mässan pågick i slutet av november.

Schröder-skylten?

Kom med förslag på lämpliga platser som borde märkas ut med en Schröderskylt.

Enligt årsmötets beslut skall det vara något speciellt med platsen som sammanknippas med Gustaf.

Skicka in förslaget till styrelsen och ange även vem som är villig att betala för skylten; det vill säga bli sponsor. Vi anger detta på skylten. Kostnaden är cirka 500 kronor.

Vår adress hittar du högst upp på sidan.

Ändra adress!

Om Du flyttar eller om posten ändrat Din adress är det viktigt att **Du meddelar oss den nya adressen snarast möjligt.**

Nästa nummer

utkommer i maj 2007. Annonser till Börsen eller övrigt material skall var sekreteraren tillhanda senast 1 april. Har du tips på vad Nying skall innehålla, skriv gärna en rad!

Schröder-Shoppen

Här kan Du köpa medlemsprylar och komplettera Dina årsböcker. Allt till låga medlemspriser. Skriv beställningen på ett inbetalningskort räkna ihop summan och betala i förskott.

Du kan köpa våra tidigare årsböcker till medlemspris; 100 kronor styck. Dock är Vildmarksliv (utk. 1991) och Örjan Kajland (1992), utgångna. *Tänk bara på att porto tillkommer: 40 kronor för 1-2 böcker och 60 kronor för 3-4 böcker.*

En timmermärkares minnen (1994), **Gamla minnen** (1995), **Med hund och bössa** (1996), **Tjugo år i Dalarna** (1997) och **Pavo Makkran** (1998), **Finntorpet i Västerskogen** (1999), **Pekka Huskoinen** (2000), **En bruksbokhållares minnen** (2001).

Från brukskontor och timmerskog (2003). **Den gamle fogdeskrivaren** (2004). **Ur fjällfolkets liv** (2005).

Videon om Gustaf Schröder är 44 minuter lång och ger en intressant bild av författaren och jägaren. Pris 295 kronor inkl. frakt.

Jubileumsskriften, 50 kr. inkl. frakt.

Vykort av Gustaf Schröder kostar 5:- st.

Medlemsmärken kostar 25 kr. för tygmärken och 30 kr. för små metallmärken.